

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 24PP/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5724010018
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Chovan
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2024:5724010018.1

Uznesenie

Okresný súd Martin samosudcom Mgr. Jozefom Chovanom na verejnom zasadnutí dňa 15.02.2024 v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona sa
z a m i e t a

návrh občianskeho združenia DUMISK, so sídlom Mlynárska 37/29, 926 01 Sered', IČO: 52 111 393, na podmienené prepustenie odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D., E. C., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany, z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T/71/2021 zo dňa 09.12.2021.

odôvodnenie:

Podaním doručeným súdu dňa 09.01.2024 občianske združenie navrhlo, aby súd podmienené prepustil odsúdeného z uvedeného výkonu trestu odňatia slobody a zároveň ponúklo záruku za ďalšie správanie odsúdeného. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tak, že po prepustení zabezpečí odsúdenému asistenciu, ktorá bude spočívať najmä v osobnej asistencii, v zabezpečení platných dokladov, v sociálnej intervencii vo vzťahu k problematike začlenenia sa do občianskej spoločnosti, v súčinnosti v komunikácii s probačným úradníkom, ak bude uložený dohľad, v súčinnosti a krízovej intervencii v spolupráci s psychologičkou, ktorá mu poskytne konzultácie za účelom efektívneho zvládania záťažových situácií, ako aj individuálne psychologické poradenstvo podľa jeho potreby, že s ním bude v osobnom kontakte a súdu bude cestou probačného úradníka poskytovať správy o činnosti a spolupráci s ním, že mu poskytne možnosť zapojenia sa do činnosti jeho komunitného centra v Bratislave, ako aj súčinnosť podľa jeho individuálnych potrieb.

Na verejnom zasadnutí navrhovateľ uviedol, že spolupracuje a pracuje s odsúdenými počas výkonu trestu, v tejto veci ho kontaktoval otec odsúdeného, ktorý im pomáha pri riešení chodu občianskeho združenia a spolupracuje s ním, bohužiaľ, do problému sa dostal aj jeho syn, ktorý sa dopúšťa trestnej činnosti opakovane, je teda recidivistom, s takýmito ľuďmi pracuje a má s nimi skúsenosti, s odsúdeným si vymenili jeden-dva listy, kde mu tento vysvetlil, za čo vykonáva trest, čo si vždy verifikuje, odsúdený má vytvorené silné sociálne zázemie, jeho rodina pri ňom stále stojí, podporuje ho napriek tomu, že jeho konanie vníma ako zlyhanie, nie je vo výkone trestu prvýkrát, čo nemusí byť prekážkou na podmienené prepustenie, formálne podmienky naň sú splnené, vo vzťahu k prvej materiálnej podmienke navrhovateľ poukázal na hodnotenie ústavu, a to, že odsúdený bol viackrát na vychádzke mimo ústav a bol zaradený na pracovisko mimo ústavu, teda dosiahol nejaký progres, vo vzťahu k druhej materiálnej podmienke má odsúdený do konca výkonu trestu niekoľko mesiacov, svojou prácou vie dosiahnuť naplnenie účelu trestu, ani zákon neznemožňuje podmienené prepustenie recidivistov a žiaden súd pre nich nesmie vytvárať prísnejšie podmienky, súd by mal brať do úvahy skutočnosť, či sa odsúdený polepšil, ako sa polepšil, ako sa správa, či trest zmenil jeho vnímanie, či sa napravil, jeho minulosť by sama o sebe

nemala byť prekážkou v podmiennečnom prepustení, nakoľko túto podmienku nie je možné zmeniť, judikatúra nevylučuje možnosť, že by bol podmiennečne prepustený, ak aj mal v minulosti túto šancu a bolo mu dané takéto dobrodenie, navrhovateľ má úprimný záujem pracovať s ním a predloží čestné vyhlásenie predsedu a členky združenia, že majú záujem s ním pracovať, doklad o tom, že si spravil vzdelanie, tiež doklad od spoločnosti PREFA invest, a. s., o možnosti nastúpiť do práce, ktorú prácu mu zabezpečil otec, aj navrhovateľ bol s týmto zamestnávateľom v kontakte, pričom je tu reálna možnosť nastúpiť u neho do práce, predloží ďalší doklad, ktorým je čestné vyhlásenie otca, že rodina podá odsúdenému pomocnú ruku, podmienky sú teda splnené a je veľký predpoklad, že si odsúdený vstúpil do seba, účelom trestu nie je len trestať a tento účel možno dosiahnuť aj inak ako jeho plným výkonom, súd má možnosť určiť odsúdenému skúšobnú dobu podmiennečného prepustenia pri hornej hranici a uložiť mu podmienky, obmedzenia, zákazy a zavŕšiť jeho resocializáciu, ak aj vznikne konflikt medzi naplnením prvej a druhej materiálnej podmienky, súd má vysvetliť dôvody, prečo nebol odsúdený podmiennečne prepustený.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného a listinnými dôkazmi.

Odsúdený počas svojho výsluchu uviedol, že v Sučanoch je 25 mesiacov plus výkon väzby, od prvého dňa v Sučanoch pracuje napriek tomu, že má zdravotné obmedzenie kvôli ruke, ktorá je na 70 % nefunkčná, za čo bol dvakrát odmenený, popri práci si spravil školu, zväračský kurz a má európsky preukaz zvärača, snažil sa čas tu využiť na maximum, popri tom sa zúčastňoval na aktivitách, maľoval, aby ten čas tu nepremrhal zbytočne, učil sa jazyk, má doma osemročnú dcéru, o ktorú sa mu starajú rodičia a ktorej chýba, dvakrát bol doma na vychádzke, prijal by najvyššiu podmienku a obmedzenia, veľa si vo výkone trestu uvedomil, nechce už páchať žiadnu trestnú činnosť, drogy nikdy nepredával, bol občasný užívateľ a je odsúdený za prechovávanie malého množstva, veľmi ho to mrzí, chce sa venovať malej dcére, lebo jej chýba otec, minulosť sa zmeniť nedá, mal síce možnosť v Dubnici, kde bol podmiennečne prepustený, no za priestupky mu bola podmienka premenená, veľmi ho to mrzí.

Z hodnotenia odsúdeného ústavom na výkon trestu vyplýva, že dňa 07.05.2021 bol predvedený do ÚVV a ÚVTOS Žilina, kde sa správal na požadovanej úrovni, dodržiaval časový rozvrh dňa a ústavný poriadok, nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný, dňa 11.01.2022 bol premiestnený do ÚVTOSM Sučany, jeho správanie bolo vyhodnotené pozitívne, na požadovanej úrovni, za dodržiavania ústavného poriadku, príkazov a nariadení personálu, aj napriek svojmu zdravotnému hendikepu je pracovne zaradený, najprv bol zaradený na pracovisko Drevo-ústav, neskôr bol preradený na pracovisko Prefa Sučany mimo ústav, v súčasnosti je zaradený na pracovisku s voľným pohybom R – údržba VP, pričom svoje pracovné povinnosti si plní na požadovanej úrovni, za čo bol aj disciplinárne odmenený, odo dňa 25.07.2023 je zaradený do výstupného oddielu a národného projektu „ŠANCA NA NÁVRAT“, ktorý je zameraný na zvýšenie kompetencií pri uplatnení sa na trhu práce a zlepšenie prístupu k sociálnym službám, riaditeľom ústavu mu bolo povolené opustenie ústavu na návštevu blízkych osôb mimo ústavu s náramkom bez sprievodu príslušníka, zúčastňuje sa na akciách organizovaných v rámci kultúrnej a osvetovej činnosti, voľný čas trávi písaním korešpondencie, sledovaním televízie, hraním spoločenských hier a vychádzkami, je aktívny v športovo-kombinovanom krúžku, je zaradený do sociálno-psychologickej výcvikovej skupiny a do terapeutickú skupiny, využil možnosť vzdelávania na Strednej odbornej škole strojníckej Martin, kde v prvom ročníku absolvoval zväračský kurz a získal európsky preukaz zvärača, teraz pokračuje v druhom ročníku v odbore mechanik-opravár, udržiava kontakty s primárnou rodinou, s matkou, otcom, bratom a vlastným dieťaťom prostredníctvom korešpondencie, návštev, telefonátov, vzťahy v rodine možno hodnotiť ako podporné a sú pre neho motiváciou pre bezproblémový priebeh výkonu trestu, celkovo bol trikrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol, plní stanovené ciele programu zaobchádzania a k spáchanej trestnej činnosti prejavuje kritický postoj, diagnostickým nástrojom hodnotenia rizika recidívy určeným generálnym riaditeľom zboru bola resocializačná prognóza stanovená ako menej priaznivá so stredným rizikom recidívy, odporúča sa na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu s probačným dohľadom.

Navrhovateľ predložil resocializačný program, vyhlásenie jeho predsedu a A. F. o možnosti spolupráce s odsúdeným, potvrdenie o členstve G. G. H., zmluvu o spolupráci medzi ním a obchodnou spoločnosťou MMT Consulting, s. r. o., zastúpenou I. J. K. L., I., čestné prehlásenie otca odsúdeného o bydlisku odsúdeného po prepustení z výkonu trestu, potvrdenie obchodnej spoločnosti PREFA invest, a. s. o možnosti zamestnania, výpis klasifikácie prospechu odsúdeného a potvrdenie o jeho účasti na konzultácii vo veci osobného bankrotu.

Zo skráteného výpisu klienta, ktorý je prílohou uvedeného hodnotenia, vyplýva, že odsúdený od 05.05.2021 vykonáva trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T/71/2021 zo dňa 09.12.2021, pričom predpokladaný koniec výkonu tohto trestu je dňa 05.12.2024, a to s minimálnym stupňom stráženia.

Z rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T/71/2021 zo dňa 09.12.2021 vyplýva, že odsúdený bol uznaný za vinného zo spáchania zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody na 3 roky a 7 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Žilina sp. zn. 47T/13/2023 zo dňa 28.02.2023 vyplýva, že odsúdený bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky a bolo upustené od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na to, že uvedený trest je na nápravu páchatelia a ochranu spoločnosti dostatočný.

Z uznesenia Okresného súdu Martin sp. zn. 4PP/59/2023 zo dňa 09.11.2023 vyplýva, že návrh odsúdeného na podmienkové prepustenie zo súčasného výkonu tretu už bol zamietnutý.

Z odpisu z registra trestov, výpisu z evidencie generálnej prokuratúry a výpisu z Centrálnnej evidencie správnych deliktov a priestupkov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov okrem uvedených odsúdení ďalšie tri záznamy za rôznorodú trestnú činnosť, vo výkone trestu odňatia slobody je tretíkrát, prvýkrát bol odsúdený Okresným súdom Žilina v konaní sp. zn. 3T/2/2009 a bol mu uložený podmienkové trest odňatia slobody na 2 roky, následne bol Okresným súdom Žilina v konaní sp. zn. 22T/107/2010 odsúdený za trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe tohto podmienkového odsúdenia a bol mu uložený nepodmienkový trest odňatia slobody na 5 rokov, z výkonu týchto trestov bol podmienkové prepustený a v skúšobnej dobe podmienkového prepustenia spáchal ďalší trestný čin, za ktorý bol odsúdený Okresným súdom Žilina v konaní sp. zn. 29T/95/2017 a bol mu uložený nepodmienkový trest odňatia slobody na 1 rok, po vykonaní týchto trestov dňa 12.08.2020 sa už dňa 05.05.2021 dopustil trestných činov, za ktoré bol odsúdený Okresným súdom Žilina v konaniach sp. zn. 36T/71/2021 a 47T/13/2023 a ďalších 7 priestupkov na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a ochrany pred šírením nákazlivej ľudskej choroby.

Prokurátorka v konečnom návrhu uviedla, že nie je splnená jedna z materiálnych podmienok na podmienkové prepustenie, a to že možno od odsúdeného očakávať, že povedie riadny život, v registri trestov má 5 záznamov za závažnú trestnú činnosť, v minulosti bol aj vo výkone trestu odňatia slobody, z ktorého bol aj podmienkové prepustený, tieto tresty naňho nemali žiadny prevýchovný účinok, vzhľadom na jeho charakter a charakter trestnej činnosti nedáva záruku, že povedie riadny život, a to ani v spolupráci s navrhovateľom.

Navrhovateľ v konečnom návrhu uviedol, že ak odsúdený nedáva záruku, že povedie riadny život, túto obavu môže zmenšiť jeho záruka, má skúsenosti s prácou s odsúdenými, primárne sa nevenuje podmienkovým prepusteniam, ale má výsledky, ktoré sú merateľné tým, že len minimum odsúdených sa dostáva do konfliktu so zákonom a opätovne sa dopúšťa trestnej činnosti, toto je garanciou, že aj v tomto prípade je možné dosiahnuť účel trestu, odsúdený počas výkonu trestu preukázal polepšenie, a teda splnil minimálny rámec pre vedenie riadneho života, probačný dohľad, uloženie povinností a obmedzení sprísňujúcich tento rámec, tiež je možné uložiť kontrolu technickými prostriedkami, ktorá je permanentná, skutočnosť, že odsúdený nevyužil dobrodennie súdu v minulosti, neznamená, že neprišlo u neho k zmenám vnútorným a k zmenám v postoji, pričom práve toto môže byť momentom jeho polepšenia, toto však možno konštatovať až po jeho prepustení, má dosť rokov na to, aby si uvedomil, že takto žiť nemá pre neho zmysel, má dcéru, ktorej sa treba venovať, preto nie je možné jeho podmienkové prepustenie vylúčiť.

Odsúdený v konečnom návrhu uviedol, že celé ho to všetko mrzí, s drogami nechce mať nič spoločné, chce sa starať o dcéru a byť jej príkladným otcom, aj keď sa minulosť nedá vymazať, chce viesť riadny život.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienične prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmieničnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Súd skúmal, či odsúdený počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, či sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a či vykonal zákonom určenú dobu uloženého trestu, pričom prihliadol aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave tento trest vykonáva, a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nie sú splnené všetky podmienky na jeho podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože od neho predovšetkým nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Súd pri svojom rozhodovaní prihliadol aj na ponuku záruky navrhovateľa. Aj keď jeho prínos k resocializácii odsúdených a zavŕšeniu účelu trestu a trestného konania ako takého súd nespochybňuje, ani túto jeho činnosť a ponúknuté formy spolupráce s odsúdeným nevyhodnotil ako dostatočné na to, aby boli odstránené dôvodné pochybnosti o budúcom správaní odsúdeného. Odsúdený bol pred súčasným výkonom trestu odňatia slobody opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, bol aj podmienične odsúdený a podmienične prepustený, ani v jednom prípade sa však v skúšobnej dobe neosvedčil. Aj po poslednom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa v krátkom čase dopustil ďalšej trestnej a priestupkovej činnosti. Je teda zrejmé, že pohŕda základnými spoločenskými normami, tieto neustále porušuje, nerešpektuje ani povinnosť viesť riadny život v skúšobnej dobe, kedy si je vedomý hrozby nariadenia výkonu trestu odňatia slobody. S prihliadnutím na tieto okolnosti, ako aj s prihliadnutím na povahu a závažnosť spáchaného trestného činu dospel súd k názoru, že na jeho nápravu a ochranu spoločnosti je naďalej potrebné vykonávať nad ním neustálu kontrolu, ktorú nie je schopný zabezpečiť ani navrhovateľ, ani probačný a mediačný úradník, a to ani v prípade uloženia akýchkoľvek obmedzení a povinností, prípadne aj s kontrolou technickými prostriedkami. Súd nevidí ani v možnom pôsobení navrhovateľa za spolupráce s probačným a mediačným úradníkom záruku, že práve v tomto prípade už skutočne dôjde k jeho náprave, preto súd návrh na podmieničné prepustenie zamietol. Súd pritom tiež prihliadol na skutočnosť, že od posledného rozhodnutia o podmieničnom prepustení odsúdeného došlo k zmene rozhodujúcich skutočností len v uplynutí krátkeho časového obdobia, v udelení ďalšej priepustky na opustenie ústavu a v poskytnutí záruky navrhovateľa, ktorú však súd z už uvedených dôvodov nepovažoval za dostatočnú.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Sťažnosť sa podáva Okresnému súdu Martin, a to do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia.